

721418

Господарство України

15/6

№ 5-6
- 7-8
1933

ЩОМІСЯЧНИЙ
ПОЛІТИЧНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
ЖУРНАЛ

ЕНТРАПІЯ НАЦІОНАЛНА
БІБЛІОТЕКА

ЦІНА 5 КРБ.

V.N. Karazin Kharkiv National University

00390420

2

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ І ВИДАВНИЦТВА:

ХАРКІВ, БУДИНОК ДЕРЖПРОМИСЛОВОСТИ

Під'їзд 6, поверх 5

1/viii-28.11.19.

Пролетарі всіх країн, єдняйтеся!

995

ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ

ЩОМІСЯЧНИЙ
ПОЛІТИЧНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ЖУРНАЛ

РІК ВИДАННЯ 10-й

№ 5—6, 7-8

ТРАВЕНЬ—ЧЕРВЕНЬ

4

ВИДАВНИЦТВО „ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ“
ПРИ ДЕРЖПЛАНІ УСРР
Харків—1933.

59
68

Бібліографічний опис цього
видання вміщено в „Літопису
Українського Друку“, „Картко-
вому репертуарі“ та інших по-
казниках Української Книжко-
вої Палати.

Мобілізуємо маси на своєчасну поставку зерна державі

Промова т. П. П. Постишева на пленумі ЦК КП(б)У 10 червня 1933 р.

ТОВАРИШІ!

Центральний Комітет нашої партії поставив у січні цього року перед більшовиками України ряд найсерйозніших завдань. Основне і головне завдання—це витягти сільське господарство України з того проривного стану, в якому воно останніх років перебуває, і позбутися тих труднощів, які ми і тепер ще маємо на Україні.

Завдання це надзвичайно складне й відповідальне. Його вага виходить далеко за межі України. Від успішного розв'язання цього завдання дуже значною мірою залежить даліше зростання соціалізму в СРСР, даліше зміцнення наших позицій на міжнародній арені.

Ми ні на хвилину не повинні забувати про це завдання, ні кроку в бік від розв'язання цього завдання, ні хвилини спокою, поки ми цілком не розв'яжемо це головне завдання.

Це обов'язок кожного члена партійної організації України, якщо тільки він справді більшовик, якщо він справді вірить у лінію та політику нашої партії, відданий нашій соціалістичній справі і готовий битися за неї з усією більшовицькою наполегливістю.

Обмірковуючи тепер питання збирання та хлібоздачі, ми зобов'язані розв'язувати їх під поглядом того, як виконати те найсерйозніше й навідповідальніше завдання, що його поставив перед нами Центральний Комітет партії.

Ми зробили менше, ніж могли зробити

Сівбу цього року ми провели краше, ніж минулого. Це безперечно. У сівбі ми далеко пішли вперед від минулого року і щодо темпів і щодо якості обробітку полів.

На цій підставі дехто не від того, щоб сурмити про великі перемоги, де хто тішить себе порівнянням з торішніми показниками, декому починає навіть трохи запаморочуватися голова.

Але хіба минулий рік може бути для нас мірилом, хіба ми можемо виходити з показників минулого року, який є найганебніший для більшовиків України?

Не на минулий рік повинні ми рівнятися. Ми повинні, передусім, задати собі питання: а чи використано цілком усі наші можливості, а чи зроблено все, чого від нас вимагалось? Ось як повинен ставити перед собою питання більшовик.

На жаль, ми не можемо сказати, що в цю весну партійні організації України використали всі свої можливості, щоб закласти міцний фундамент великого врожаю не на один рік.

Ми провели сівбу дружніше і краще ніж торік. Але цього року ми затягли сівбу і все ще тягнемо з її закінченням. А хіба не було в нас усіх можливостей від цієї повільності темпів позбавитися? Зрозуміло, були. Але в тому й річ, що далеко ще не всі наші комуністи перейнялися тим завданням, яке поставив перед нами Центральний Комітет партії, не всі ще більшовики України просякли тепер цим завданням усі свої думки, всю свою роботу.

Ми і на сівбі цього року мали ряд найсерйозніших хиб, що залежали не від якихось „об'єктивних“ причин, а виключно від нестачі більшовицької наполегливості, від нестачі уваги до організаційно-практичних питань сівби.

Ви візьміть перестої тракторів, про які тут дуже багато говорили. Скільки втрачено найдорогоцінніших днів через ці перестої. Ви візьміть готування та використання тягла і, зокрема, використання корів у період сівби. Хіба, ми тут вичерпали все те, що могли використати? Ви візьміть питання про організацію таборів у полі. Тільки після великого натиску і з надзвичайно великим запізненням почали на місцях організовувати вихід колгоспних таборів у поле. Ви візьміть далі організацію сівби в одноосібному секторі. Хіба не мали ми тут найсерйозніших хиб і саме в тих районах, де питома вага одноосібника надто велика?

А усе ж це, товариші, питання темпів, а відтак і якості сівби та розмірів урожаю.

Дехто силкується пояснити повільність темпів сівби дощами. Це несерйозно і ніхто такому поясненню не повірить. Хіба не доводилося натрапляти на десятки випадків, коли дощ уже день-два як перестав, а керівники окремих районів усе ще беруть розгін і розворушуються доти, аж доки знову не піде дощ.

Отож давайте, товариші, не валити на „об'єктивні“ причини. Давайте краще пошукаємо ці причини в нас самих. А головне, давайте не дуже тішити себе і не заспокоюватися на тих вельми незначних досягненнях та успіхах, які ми мали в період сівби.

Не забудьте, що ЦК дав нам величезну допомогу насінням, харчами та фуражем, що відіграло велику роль в тих успіхах, яких ми дійшли під час сівби. Зробили ми безумовно менше, ніж могли, менше, ніж того вимагає завдання, поставлене перед нами Центральним Комітетом, менше, ніж міг сподіватися від нас ЦК нашої партії.

Усвідомити це тим потрібніше, що ми наближаємося до найнапруженішого періоду сільсько-господарського року, до періоду збирання і хлібоздавання. У цей період обставини з усіх поглядів будуть напруженіші і складніші, і нам треба вступити в нього з винятковою організованістю і в повній готовості. На жаль, ми не можемо тепер сказати, що ця готовість уже є, що все вже розраховано, що всі сили вже відповідно розставлено, що партійні організації уже справді мобілізовані на боротьбу за збирання врожаю та хлібоздавання. Ні, цього покищо немає.

А так можна знову сповзти до обстановки минулого року, до помилок і промахів торішньої хлібозаготівньої кампанії. Ні, ми, більшовики України, не повинні, не сміємо допустити цього. Цього нам не подарує пролетаріят СРСР. Нам треба „вздыбить“ всю партійну організацію України, насторожити її й не припустити повторення цих помилок.

Тільки розгорнута критика цих помилок і промахів може запобігти повторенню їх. Тільки рішуча більшовицька боротьба за ціл-

ковите подолання й викорінення наслідків цих помилок може забезпечити нам успішну організацію здавання хліба державі цього року.

Тому кожен комуніст, кожен комсомолец повинен здати собі цілком справу в цих помилках, що є помилки не тільки практичного порядку, але й дуже великими принципіально-політичними помилками.

Розгорнений аналіз і критику цих помилок дав вождь партії і міжнародного пролетаріату в своїй промові на січневому пленумі ЦК і ЦКК. Помилки, що їх викрив тов. Сталін у своїй промові „Про роботу на селі“, стосуються, насамперед, партійних організацій України.

Які ці помилки, у чому ці промахи й хиби керівництва хлібозаготівною кампанією минулого року?

Не було достатньої більшовицької пильності

Притуплення більшовицької пильності щодо класового ворога — ось найважча за своїми наслідками провина партійних організацій України. У цьому основна, докорінна їхня помилка.

Брак більшовицької пильності призвів до того, що шкідницькі, контрреволюційні елементи дістали найширше поле діяльності саме на Україні. Розслід діяльності ряду шкідницьких організацій, що орудували на різних ділянках соціалістичного будівництва на Україні й особливо в системі земельних органів, цілком і повнотю це potwierджує. Ці шкідники змушені розповідати тепер про те, як вони свідомо планували розтягнені строки сівби для того, щоб насіння навіть не зійшло, як вони спеціально калічили наші трактори та інше сільсько-господарське знаряддя, як вони засиляли матеріально-технічні ресурси для збирання туди, де ніякої потреби на них не було, як вони спеціально прикріпляли колгоспи до нафтобаз, що стоять за 40—50 кілометрів, при наявності таких нафтобаз на віддалі 10—15 кілометрів, як вони затримували добре зерно на різних колгоспних фондах й здавали засмічене зерно державі і т. д. і т. ін. Читаєш ці зізнання і бачиш, як дурив наших комуністів класовий ворог, що розперезався на Україні в наслідок притуплення більшовицької пильності у наших партійних організаціях.

Не подумайте, що ворог орудував тільки в системі наших земельних органів. Шкідницькі контрреволюційні елементи зуміли розставити свої сили і на інших ділянках соціалістичного будівництва, і при тому незрідка на керівних постах.

Візьміть культурний фронт. Культурне будівництво на Україні — цей найважливіший чинник здійснення ленінської національної політики має найпряміше й безпосереднє відношення до всієї нашої повсякденної боротьби. А проте, на цій найсерйознішій ділянці засіло чимало петлюрівців, махновців, агентів чужоземних контррозвідок, що пустили глибоке коріння, що відігравали керівну роль на окремих ділянках культурного будівництва.

Ці шкідники й шпигуни, всі ці Яворські, Бадани, Максимовичі, Ерстенюки, Шумські та Солодуби крім агентурної роботи, яку вони провадили на завдання контррозвідок деяких держав, керуючи окремими ділянками культурного будівництва, насаджували, зрозуміло, не нашу національну формую і соціалістичну змістом українську культуру, а культуру націоналістичну, шовіністичну, буржуазну культуру Донцових, Єфремових, Грушевських, культуру ворожої ідеології та інтересам пролетаріату й трудящого селянства.

Тихою сапою намагалися вони підірвати нашу ленінську національну політику, згуртовували навколо себе уламки віджилих, розгромлених класів. Своєю шкідницькою роботою вони намагалися підірвати й послабити пролетарську диктатуру, горячково готуючи нові вилазки проти СРСР, не залишаючи мрії про відрив України від Радянського Союзу.

Свою шпигунську, шкідницьку контрреволюційну роботу вони прикривали потріпанним, запльованим, проститутованим, не раз проданим Петлюрами, Скоропадськими, Коновальцями прапором „Соборної України“, що означає на ділі реставрацію капіталізму, новий продаж України оптом і в роздріб Детердінгам, німецьким фашистам, польським панам, рабство і поневолення трудящих України, фізичне знищення сотень тисяч, мільйонів робітників та селян.

Їхня справа зірвалася, їхню карту знову бито. Але є ще коріння цих організацій. З усією невблаганністю пролетарської диктатури ми будемо випікати ці виразки й викорчувуватимемо всі залишки розгромленого ворога.

Але що створило сприятливі умови для їхньої шкідницької шпигунської діяльності? Притуплення і навіть втрата в окремих випадках більшовицької пильності—ось де головна причина. Адже це факт, що їм вдалося дуже тонко облутати навіть деяких наших керівних товаришів.

У зв'язку з цим я хочу спинитися на виступі тут Миколи Олексієвича, тов. Скрипника. Треба прямо сказати, що цей виступ ніяк не може задовольнити нікого з нас.

Адже та дільниця, якою до недавнього часу керував тов. Скрипник (я маю на увазі наркомосвіту і всю систему органів освіти на Україні), виявилась найбільш засміченою шкідницькими, контрреволюційними, націоналістичними елементами. Адже саме в цих органах шкідницькі елементи розперезалися во всю, розставивши своїх людей на найвідповідальніших керівних дільницях ідеологічного фронту. Адже ніякої боротьби проти цих елементів тут не було і сам тов. Скрипник змушений був визнати, що тут наші вороги нерідко мали міцний і авторитетний захист від деяких, очевидно, сліпих і глухих „комуністів“.

Якже можна, тов. Скрипник, виходити на цю найвідповідальнішу трибуну, до якої прикована увага і слух десятків і сотень тисяч комуністів, мільйонів відданих радянській владі та партії безпартійних активістів, з такими, вибачте мене, дрібницями? Невже вся справа в тих фактах, які ви наводите з царини української граматики, правопису? Хіба головне шкідництво буржуазно-націоналістичних петлюрівських елементів, які засіли і нерідко заправляли в наркомосвіті, тільки на те й сходило, що вони неправильно розставили літери „г“ і „г“? І літери, звісно, мають значення. Але це ж дрібниці, рівняючи до тієї шкідницької роботи, яку проваджено в системі органів наросвіти і яка була спрямована на облутування нашої молоді ворожою пролетаріатові ідеологією. Адже перше, ніж розставити літери „г“ і „г“, ці шкідники в наркомосвіті розставили своїх людей по всій системі органів освіти (у залі сміх, вигуки „правильно!“). Про це треба було вам, тов. Скрипник, тут розповісти. Про те як справа українізації в ряді випадків опинилася в руках різної наволочи петлюрівської, про те як ці вороги і з партквитком і без нього ховалися за вашу широку спину—члена Політбюра ЦК КП(б)У; про те як ви нерідко боронили ці чужі, ворожі нам елементи. Про це треба говорити, це головне (бурхливі оплески).

Звісно, своїм виступом тут тов. Скрипник своїх помилок не вичерпав. Помилки є великі, помилки серйозні і в літературних роботах тов. Скрипника з національного питання і культурного будівництва, і в його керуванні Наркомосом.

І не в тому, зрозуміло, суть, товаришу Скрипник, що обставини тепер, як ви говорили в своєму виступі, змінилися. Мовляв, раніше ці люди підходящі були, а тепер обставини змінилися і ці люди стали шкідливі. За таке, знаєте, пояснення перший-ліпший ворог ухопиться. Шкідливе це пояснення і не наше воно. Бадан завжди був шкідливий—і тепер, і шість років тому. Ерстенюк був шпигуном і перше і тепер, випусти його на волю, він шпигуном буде. Яворський заклятим ворогом нашим був і перше і тепер лишився ворогом. Тим часом ці люди заправляли. Ви бачите, тов. Скрипник, що тут суть не в літерах „г“ і „г“, що тут і „ге“, і „хе“, і все, що завгодно (сміх, оплески).

Я дещо відхилився в бік, але все це питання, що прямо й безпосередньо стосується причин провалу хлібозаготівель на Україні минулого року. Адже такі факти могли статися тільки через те, що не було в партійних організацій України більшовицької пильності щодо класового ворога.

Хіба тут у нас тепер все уже гаразд? Хіба ми не маємо тепер серед окремих працівників—і навіть досить відповідальних—таких антипартійних балачок, що, мовляв, уся причина прориву в сільському господарстві України в тім, що зліквідували округи й створили області спеціально з метою „накласти лапу на Україну та все зацентралізувати“? Ворожа нам ця балаканина! Усе це відриги старого, чужого нам впливу, що завдав величезної шкоди соціалістичному будівництву на Україні. Рішучу боротьбу треба оголосити таким антирадянським балачкам, а головню, пам'ятати про більшовицьку пильність і ні на хвилину не забувати, що такого роду носяння причин прориву в сільському господарстві України, — підсуває нам ворог.

Відсутність більшовицької пильності призвела до того, що партійні організації України були засмічені петлюрівськими, махнівськими, білогвардійськими, шпигунськими й іншими антирадянськими елементами. Ворог з партквитком, що незрідка сидів на керівних постах в окремих районах, організував прямий саботаж хлібозаготівель минулого року.

Боротьба за хліб—це боротьба за соціалізм. Боротьба за хліб тут на Україні—це боротьба за зміцнення соціалістичної радянської України. Ось чому саме на боротьбі за хліб ми особливо відчуваємо маневри й діяльність класового ворога та його агентури. Саме тут ми відчуваємо найдужчий опір ворога й саме тут з особливою гостротою виявляються всі хиби нашої роботи.

Дозвольте вам нагадати „знамениту“ справу керівників Оріхівського району, які давали колгоспам і сільрадам наставу—„з виконанням плану хлібозаготівель почекати, забезпечити себе цілком всіма фондами, а якщо не забезпечете, віддамо під суд“. Можна було б вам нагадати кобеляцьких „героїв“, які складали дуті баланси, за якими треба було не заготовляти, а довозити хліб в Кобеляцький район. Не завадить пригадати і керівників Солонянського району, які, маючи всі можливості виконати план, твердили, що план хлібозаготівель нереальний і намагалися залякати нас тим, що „коли ми зробимо міцний натиск на хліб, то ми можемо викликати серйозні ускладнення“ і т. д., і т. п.

Хіба ці факти організації саботажу хлібозаготівель не ілюструють найзнаменніших слів тов. Сталіна у промові „Про роботу на селі“ про те, що

„справа не тільки в самих колгоспах, як соціалістичній формі організації, але, насамперед, у тому, який зміст вливається у цю форму, справа, насамперед, у тому, хто стоїть на чолі колгоспів і хто керує ними“.

Діяльність шкідницьких, контрреволюційних елементів на різних ділянках соціалістичного будівництва й організація безпосереднього саботажу хлібозаготівель петлюрівськими, махнівськими й білогвардійськими елементами, що пролізли до партійних організацій України,—ось наслідок відсутності більшовицької пильності до класового ворога, ось головна причина зриву хлібозаготівель в минулому році й тих труднощів, які ми з вами маємо тепер на Україні.

Не припускати помилок минулого року

Не можна обманути в зв'язку з цим і тих помилок, як організаційно-практичного, так і політичного порядку, які були припущені в організації й керуванні торішніми хлібозаготівлями обкомами України та ЦК КП(б)У.

Переді мною деякі документи й постанови ряду обкомів.

Ось переді мною постанова дніпропетровського обкому, ухвалена в середині вересня 1932 року (тобто в розпалі обмолоту й хлібозаготівель) про те, щоб переключити 90% тракторів та 70% усього живого тягла на сівбу озимих. Ніхто не заперечує того, що сівба озимих дуже серйозне й відповідальне завдання. Алеж цілком очевидно, що переключення 90% тракторів та 70% усього живого тягла на сівбу озимих означало суттю переключення всіх сил на озиму сівбу, фактичне припинення обмолоту й хлібоздачі, що в дійсності й сталося.

Я міг би навести одну з постанов одеського обкому від 1932 р., що напередодні збирання дав таке „сердобольне“ гасло: „Перший гектар обмолоту на громадське харчування“. Не треба спеціально спинятися на всій неправильності цього гасла? Адже це гасло відсувало завдання хлібоздавання державі на другий план, висуваючи, як першочергове завдання, забезпечення громадського харчування. Хіба це не яскравий зразок того, як деякі наші обкоми плентались у хвості споживацьких тенденцій колгоспників, що їх використовує класовий ворог у боротьбі проти інтересів пролетарської держави? Хіба таке „сердоболіє“ зміцнює колгоспний лад? Ні, таке „сердоболіє“, як указав тов. Сталін, нічого спільного не має з більшовицькою боротьбою за те, щоб остаточно витягти колгоспників з віковичних злиднів одноосібного, відсталого, дрібновласницького господарства. Воно підводить колгоспників і веде до підриву колгоспного ладу.

Переді мною й такий яскравий зразок „конкретного“ керівництва хлібозаготівлями по одноосібному сектору, як постанова харківського обкому від 23 серпня 1932 року. Харківський обком ухвалює таку постанову:

„Бюро обкому констатує, що відставання в одноосібному секторі пояснюється відсутністю відповідної роботи серед одноосібників та зобов'язує всі РПК протягом 10 днів провести збори КНС і партизанів-одноосібників, на яких поставити питання про хлібозаготівлі“.

До 4 жовтня обком про одноосібний сектор забув. А 4 жовтня, тобто за півтора місяці, коли в одноосібному секторі план хлібозаго-

тівель був виконаний тільки на 12⁰/₀—обком ухвалив таку „лівацьку“ постанову:

„Обком зобов'язує всі РПК негайно розгорнути організаційно-масову роботу серед колгоспників та одноосібників з тим, щоб безумовно забезпечити виконання жовтневого плану по всіх секторах, а в одноосібних господарствах—виконання в жовтні всього річного плану“.

А в Харківській області питома вага одноосібника сягала торік до 40⁰/₀ усіх бідняцько-середняцьких господарств!

Я міг би навести й такий дуже показовий документ, як виступ т. Терехова на обласній нараді в справі хлібозаготівель при харківському обкомі—23 грудня в питанні про вивезення так званих насінних фондів у рахунок хлібозаготівель. Ось що він говорив там:

„Насінні фонди можна забирати в рахунок хлібозаготівель. Певна річ, це треба робити з розрахунком. Ми не повинні забувати при цьому про засівну кампанію, про її труднощі. До питання про насіння треба підходити гнучко. Ми не можемо тепер записати, щоб взяти насінний фонд, але ми не можемо також записати, щоб не брати засівного фонду“.

Я вже тут не спиняюся на цілому ряді інших помилок, зокрема на славнозвісних „зустрічних“ планах, або вивезенні насінних фондів і з тих колгоспів, що свій план хлібозаготівель виконали цілком і вчасно. Ви бачите з цих документів, яких найгрубіших помилок в організації та керуванні хлібозаготівлями було допущено рядом обкомів України.

Не можна і не слід обминати мовчанкою і ті помилки, яких допустився ЦК КП(б)У в керуванні хлібозаготівлями минулого року. Чи може пленум ЦК КП(б)У, що зібрався тут, викриваючи й критикуючи помилки та промахи, які призвели до провалу хлібозаготівель на Україні, не спинитися на своїх власних помилках? Ні, не може, ніяк не може. Спроба замовчати або затушкувати ці помилки була б тільки на шкоду готуванню до збирання та хлібоздавання цього року і не дала б найважливішої умови перемоги—мобілізованості нас, самих керівників.

А помилки були припущені дуже й дуже серйозні. Треба прямо сказати, що з боку ЦК КП(б)У не було належної боротьби проти створення, передусім, різних колгоспних, харчових, фуражних, насінних, резервних фондів, фондів колгоспної торгівлі тощо. Це надто видно з того, як ЦК КП(б)У поставився до питання про вивіз так званих насінних фондів коштом хлібозаготівель. Адже в одному з керівних документів, в одному з своїх інструктивних листів партійним організаціям ЦК КП(б)У заборонив вивозити так звані насінні фонди з колгоспів, які не виконали свого плану хлібоздавання і мали в амбарах різні фонди.

Ці помилки, товариші, дуже серйозні. Тов. Сталін не раз підкреслював ту думку, що хлібозаготівлі—це не просто заготівлі хліба державою, а це крім усього іншого найбільше знаряддя, метод виховання колгоспників, цих учорашніх одноосібників, на справжніх трудівників соціалістичного господарства. Хлібозаготівлі повинні виховувати колгоспника в дусі розуміння того, що держава це не щось чуже, а своє, що інтереси держави не протистоять інтересам колгоспників і колгоспів, що першечергове здавання хліба державі є знаряддя зміцнення колгоспного ладу й підвищення матеріального добробуту колгоспників.

Ясно, що коли торік притиск був зроблений не на першочерговому здаванні хліба державі, як першій заповіді колгоспів та колгоспників, а навпаки, на перший план висунули створення різних колгоспних фондів і допустилися розбазарювання значної кількості зерна порядком роздутих натуравансів та громадського харчування, то цим самим не тільки не перевиховували колгоспників на новий соціалістичний лад, а навпаки закріплювали власницькі, дрібнобуржуазні, індивідуалістичні рвацькі погляди в колгоспників.

Класовий ворог, що помічає кожний наш промах і використовує дуже спритно та вміло, зіграв на цій помилці з першочерговим створенням різних колгоспних фондів. Цією помилкою були широко відкриті шлюзи для куркульської агітації проти хлібоздавання, для роботи класового ворога по саботажу та зриву хлібозаготівель.

Тут треба також врахувати, що рядом нечітких директив ЦК КП(б)У сприяв переключенню уваги місцевих працівників на проведення сільсько-господарських робіт цього періоду, відсунувши зовсім у тінь завдання хлібозаготівель.

Ось, приміром, постанова ЦК КП(б)У про вересневий план хлібозаготівель на Україні. ЦК ВКП(б) дозволив знизити вересневий план хлібозаготівель з 113 млн. пуд. до 88 млн. пуд. по Україні. Це зниження вересневого плану хлібозаготівель ЦК КП(б)У мотивував так:

„виходячи з потреби перекинути максимальну кількість сил на засівкампанію та на збирання буряків, на скасування попередньої постанови знизити вересневий план хлібозаготівель“.

Якже зрозуміли це мотивування на місцях? А на місцях це нечітке мотивування, недоповнене міцною постановою питання про першочерговість хлібоздавання, зрозуміли по-своєму. Уже через 8—10 днів після ухвалення ЦК КП(б)У цієї постанови ряд керівних товаришів сигналізував про те, що хлібозаготівлі майже припинилися.

ЦК КП(б)У крім цього взагалі припустив запізнення з підготуванням і організацією хлібозаготівельної кампанії та з великим запізненням почав реагувати на факти саботажу хлібозаготівель.

Усе це утворило атмосферу цілковитого самопливу в хлібозаготівлях. Про це прямо сказав, аналізуючи перебіг хлібозаготівель на Україні, на жовтневому пленумі ЦК КП(б)У 1932 р., член політбюро тов. Демченко.

Ось що він говорив:

„якщо говорити по суті, то, звісно, вересень місяць не був місяцем хлібозаготівель, бо ми переключилися на засівну кампанію і в наших районах з тим „взводом“, який ми взяли наприкінці серпня, врятував самоплив“.

Такі, товариші, помилки й промахи допущені минулого року в організації хлібозаготівель та керуванні ними. Вийшло так, що партійні організації України, суттю, випустили з своїх рук керування хлібозаготівлями і шкідницькі, антирадянські елементи розгорнули активну діяльність на зрив хлібозаготівель. І в цьому була основна, вирішальна причина провалу хлібозаготівель на Україні минулого року. Саме це призвело до того, що ЦК ВКП(б) був змушений записати, що „партійні організації України не справилися з покладеним на них завданням по організації хлібозаготівель“.

Я ще раз повторюю, що, ідучи до збирання й хлібоздачі цього року, ми повинні змобілізувати, насамперед, самих себе й партійну організацію на те, щоб не припустити повторення цих помилок, щоб з усією більшовицькою волею й настиїністю битися за остаточне подолання й цілковите викорінення всіх наслідків цих помилок.

Особливості хлібозаготівель нинішнього року

Переходжу до питання про те, які особливості обставин хлібоздавання цього року. На нараді при ЦК ВКП(б) в справі організації збирання й хлібоздавання тов. Сталін просто й ясно розказав нам, у чому ці особливості. Головна особливість, говорив там тов. Сталін, в тім, що ми цього року перейшли від засади договірного порядку в хлібозаготівлях до обов'язкового твердого хлібоздавання за законом. Ось з цієї основної вказівки тов. Сталіна повинні ми виходити, організуючи здавання хліба державі колгоспами, колгоспниками та одноосібниками цього року.

Ми маємо цього року всі можливості успішно провести збирання й хлібоздавання. Сівба в СРСР цього року пройшла значно краще, ніж протягом ряду попередніх років. Татарія, Московська область, Ленінградська область, Середня Волга, Західний Сибір, Горьківський край ідуть передовими в сівбі. Україна, хоч сівбу й не закінчила, але все ж на 1 червня вона засіяла на півтора мільйони гектарів більше, ніж торік. А сіяти цукрові буряки ми закінчили на 25 днів раніше, ніж минулого року.

Було б дивно, якби ми замовчували ці успіхи, бо це — успіхи й перемога генеральної лінії нашої партії. Не треба тільки заспокоюватися на цих досягненнях весняної сівби і не треба забувати, що це тільки засновок успішного вивершення всього сільсько-господарського року.

Безперечно одне, що дружніше й раніше проведення сівби та краща якість обробітку ланів створює сприятливі умови і для збирання і для хлібоздавання цього року. У цьому перша особливість тієї обстановки, що в ній відбуватиметься цього року збирання, обмолот і хлібоздавання державі.

Друга особливість обстановки цього року полягає в тім, що ми значно зміцнили наші позиції на селі, створивши політвідділи МТС і радгоспів та укомплектувавши ці політвідділи висококваліфікованими, витриманими, перевіреними партійно-політичними кадрами. Політвідділи МТС — це величезна могутня сила в нашій боротьбі за дальше піднесення колгоспного сільського господарства.

У нас є ще, на жаль, окремі секретарі райкомів, що досі не можуть піднятися до розуміння величезної ролі політвідділів МТС і радгоспів. Є ще, виявляється, у нас такі секретарі райкомів, які віддають перевагу дрібним чварам проти ділової, більшовицької згуртованості в роботі та дружної боротьби разом з політвідділами за розв'язання наших соціалістичних завдань на селі.

Ми маємо за останній час ряд недозволених фактів, коли керівні районні товариші, замість допомагати політвідділам, всіляко ігнорують, обминають і навіть дискредитують працівників політвідділів перед колгоспниками. Деякі райкомщики дивляться на працівників політвідділів, як на „претендентів на владу“ в районі.

Це зовсім нестерпний, антипартійний підхід до роботи політвідділів. Ми повинні якнайрішучіше закликати до порядку таких секретарів райкомів, таких районних працівників, що недооцінюють і не розуміють того нового, що вносить в нашу партійну структуру й керівництво на селі організація політвідділів.

Створення політвідділів та зміцнення їх висококваліфікованими партійно-політичними кадрами є друга особливість обстановки хлібоздавання цього року.

Третя особливість обстановки хлібоздавання цього року є те, що ми за останній рік чимало поширили механічну базу сільського

господарства України. Досить сказати, що до збирання, обмолоту й хлібоздавання цього року в сільському господарстві України буде на 10—12 тис. більше тракторів і на 4—5 тис. автомашин, ніж торішньої кампанії. Це досить значне підкріплення механічної бази сільського господарства України також становить одну з найважливіших особливостей обстановки цього року.

Четверта особливість цього року є чимале зростання зацікавленості колгоспників у якнайшвидшому й найкращому закінченні сільсько-господарського року. Уже в період сівби відчували ми це зростання зацікавленості колгоспників. Тим більше зростатиме ця зацікавленість мірою наближення до збирання та обмолоту. Вирішальну роль тут, безперечно, відіграв новий закон про хлібоздавання та гасло, що його дав вождь партії тов. Сталін—„зробити всіх колгоспників заможними“.

Було б, зрозуміло, неправильно уявляти справу так, що всі поголівно колгоспники уже готові вмерти за збереження колгоспного врожаю, що ніякого опору заходам партії та уряду, ні від куркуля, ні від окремих груп колгоспників уже немає. Така переоцінка позитивних сторін обстановки цього року нічого, крім шкоди, принести нам не могла-б, бо вона затушкувала-б цілком реальні й досить значні труднощі хлібоздавання цього року.

Але було б також неправильно й шкідливо заперечувати, що в колгоспній масі відбувається процес дедалі більшого наростання й зміцнення зацікавленості в щонайшвидшому й найкращому проведенні збирання, обмолоту та хлібоздачі. А це ж чималий плюс при оцінці обстановки цього року.

П'ята особливість обстановки цього року є те, що завдано ряд розірошувальних ударів по класовому ворогові, зокрема завдяки викриттю й разгрому ряду контрреволюційних, шкідницьких організацій, про які тут докладно розповідав тов. Балицький.

І, нарешті, як остання особливість обстановки цього року вкажу на більш високу мобілізованість наших партійних організацій. Немає сумніву в тому, що науки минулого року все ж даром не минули. Наші партійні організації вже зробили для себе деякі висновки, щодо класової пильності, навчилися розпізнавати багато з маневрів класового ворога та, нарешті, призбирали й деякий організаційно-практичний досвід в проведенні хлібозаготівель. Більш вища мобілізованість наших партійних організацій в цьому році є безперечний факт.

Такі, товариші, сприятливі особливості обстановки збирання та хлібоздавання цього року.

Зробимо цей рік останнім роком труднощів.

Але не слід водночас забувати і того, що хлібоздавання цього року має і свої специфічні труднощі

У чому ці труднощі?

Поперше, в тому, що шкідницьку роботу ще далеко не всю розкрито й викорчувано. Шкідник пішов глибше і провадить свою підривну роботу більш замасковано, більш тонко, більш витівкувато. Ми в період сівби мали чимало фактів, які свідчать, що шкідницької роботи ще далеко не викорчувано з корінням.

Подруге, класовий ворог провадить і, чим ближче до періоду хлібоздавання, дедалі дужче посилюватиме свою агітацію проти нового закону про хлібоздавання, щоб дискредитувати його в очах широких мас колгоспників та одноосібників.

Уже тепер ми маємо ряд фактів, коли класовий ворог буквально всі хиби в колгоспах намагається зв'язати з новим законом про хлібоздавання.

Нещодавно ми, приміром, натрапили в Чернігівській області на такий факт. В одному з колгоспів фактична видача натурі становила торік 5 кгр. на трудовень. Цього року запланували 2,5 кгр. на трудовень. Куркуль вміть використав цей факт, щоб дискредитувати новий закон про хлібоздавання. Мовляв, причина зменшення видачі натурі цього року в новому законі про хлібоздавання. А коли розкопали цю справу, то виявилось, що ніякого відношення до цього зниження видачі натурі на трудовень новий закон про хлібоздавання, зрозуміло, не має. Причиною було зменшення цього року виробітку в цьому колгоспі проти фактичного виробітку минулого року, а завдяки цьому загальний річний плановий фонд трудовнів збільшився з 15 000 до 30.000 трудовнів.

Ви бачите, як класовий ворог використовує кожний промах, щоб дискредитувати новий закон про хлібоздавання. Про цю більш тонку, більш витівкувату роботу класового ворога нам ніяк не слід забувати, кажучи про труднощі хлібоздавання цього року.

Потрете, не слід забувати, що харчові труднощі, які є в окремих колгоспах, і загострена класова боротьба навколо здавання хліба державі неминуче викличуть рецидиви опортуністичної слабодушності, безхарактерності і розгубленості. Ми повинні передбачати вилазки опортуністичних елементів і ворогів з партквитками, які при відсутності можуть і цього року спробувати саботувати та організувати саботаж першочергового здавання хліба державі.

І, в решті, почетверте, нам треба зважити, що цього року в ряді колгоспів і районів натиск споживацьких настроїв та тенденцій від окремих груп колгоспників буде. Звідси небезпека масових випадків розтягання і розбазарювання колгоспного зерна.

Такі, товариші, у найзагальніших і основних рисах труднощі організації здавання хліба державі цього року. Звідси виходить, що в період збирання, обмолоту й хлібоздавання ми повинні увійти багато підготовленішими і організованішими, ніж усіх попередніх років. Тим більше ми не повинні ні на хвилину випускати з уваги вказівку тов. Сталіна, що хлібоздавання цього року вимагає від нас надзвичайно серйозного і старанного організаційного готування.

Такі, товариші, особливості обставин хлібоздавання цього року. Саме ці особливості стояли перед нашими очима, коли ми розробляли ті практичні конкретні заходи по збиранню, молотбі та хлібоздаванню, які вам роздано в проектах резолюцій.

Товариші! Організація першочергового хлібоздавання державі колгоспами, колгоспниками і одноосібниками цього року є більшовицький іспит партійним організаціям України. Ми маємо все потрібне, щоб із цього іспиту вийти з честю. Ми повинні добитися того, щоб цей рік справді був, як вказав наш учитель і вождь т. Сталін, останнім роком труднощів.

Зробити цей рік останнім роком труднощів залежить від нас і тільки від нас самих. Ми маємо тепер могутню індустрію. Ми чимало зміцнили пролетарський вплив міста на колгоспне село. Ми вже добилися безумовного перелому в ставленні основної маси колгоспників до колективної праці. Ми розгромили класового ворога і добираємо его рештки. Ми нагромадили минулих років чималий організаційно-господарський досвід. Ми зміцнили село високо-кваліфікова-

ними партійно-політичними кадрами. Ми — найавторитетніша, най-
дужча влада в світі.

А головне — лінія нашої партії, правильна. Саме ця лінія і не-
ухильне здійснення її за проводом тов. Сталіна дала нам ці вели-
чезні всесвітньо-історичного значення перемоги.

Зробити цей рік останнім роком труднощів — це таке завдання,
така перспектива, яка викликає і не може не викликати в кожного
більшовика, в кожного передовика, безпартійного активіста робіт-
ника та колгоспника новий приплив енергії, бадьорости в боротьбі,
певности перемоги, готовости покласти всі свої сили на розв'язання
цього завдання з тим, щоб далі рушити вперед з ще більшими ус-
піхами, з меншими труднощами, вищими темпами вперед до оста-
точної і цілковитої перемоги.

Так якщо зважити на все це, хіба немає в нас можливостей зро-
бити цей рік справді останнім роком труднощів.

Більшовики України! Давай теж організуємо свої сили, мобілі-
зуємо на розв'язання цього завдання найширші маси робітників та
колгоспників, ще більше запалимо ентузіазмом і вірою в цю справу
мільйони й тоді ми переможемо напевно. (бурхливі оплески, що
переходять в овацію).

До більшовицької боротьби за успішне переведення збиральної кампанії

I.

Весняна кампанія цього року, першого року другої п'ятирічки, значно відрізняється від такої минулого й позаминулого років. Порівнення темпів весняного сіву цього року з темпами сіву в минулому році каже про усунення в значній мірі торішніх хиб, про підвищення трудової дисципліни, про піднесення трудового ентузіазму колгоспних мас.

Весняна кампанія цього року характеризується масовим рухом колгоспного селянства за високий врожай, за піднесення якості обробки землі. Ми являємося свідками корінного повороту колективізованих селянських мас до засвоєння нових форм господарювання, нової організації виробництва, нових умов життя й праці. Широкою хвилею розгорнулось у цьому році на колгоспних ланах соціалістичне змагання й ударництво, а також самі різноманітні форми боротьби за підвищення продукційності господарства, боротьби проти ледарів, дармоїдів. „Підводячи підсумки, ми можемо тепер сказати, що позиції одноосібного господарства вже пересилені в усіх основних районах СРСР і повна перемога колгоспного строю на селі забезпечена“ (з постанови РНК СРСР і ЦК ВКП(б) від 24/V-33 р.).

Дійсно, коли в минулому році на 1-VI по Україні було засіяно всього 12 795 т. га, то тепер на 1-VI засіяно вже 14 073 тис. га. Причому, основні культури зсіяні в значно більш ранні строки, ніж торік. Ми маємо натеper багатьох районів, що повністю вже сів закінчили й переключились на парову просапну кампанію. Лозунг тов. Сталіна зробити всіх колгоспників заможними став прапором боротьби за успіх весняного сіву. В боротьбі за весняний сів видатне значення має постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) про перехід у справі хлібозаготівель від системи контрактації до обов'язкової поставки хліба, що заздалегідь визначає тверді розміри здачі хліба з гектара кожним колгоспом. Переважна частина колгоспників добре розуміє, що покращення стану колгоспу, а відсіль і покращення добробуту кожного окремого колгоспника залежить від доброякісної роботи, від підвищення продукційності праці, від урожаю.

„Тепер головний натиск—казав тов. Молотов на січневому пленумі ЦК і ЦКК ВКП(б)—треба зробити на завданні підвищити врожайність. З цього виходить народно-господарський план 1933 р. „Протягом першого п'ятиріччя ми маємо чимале зростання посівних площ, а врожайність у нас дуже низька. „Настав час, коли

від зростання господарства ушир через збільшення засівної площі треба повернути до боротьби за кращий обробіток землі, до боротьби за підвищення врожайності, як головного й центрального завдання в галузі сільського господарства на даній стадії його розвитку" (Постанова РНК СРСР і ЦК ВКП(б) від 29/IX-1932 р.).

Під таким кутом зору розгортався й проходив весняний сів, під таким кутом зору мусять проходити паропросапні роботи, так само нам треба підходити до підготовки до збиральної кампанії. Основа високого врожаю закладається доброякісним і своєчасним сівом. Але це далеко не все. Добре посіявши, але недбало поставившись до боротьби з бур'янами, а потім припустивши безгосподарність, розкрадення і розбазарювання за час збиральної кампанії, можна всю попередню боротьбу за високий врожай звести нанівець.

За роки першої п'ятирічки партія домоглася великого підвищення ролі в зерновій продукції радгоспного сектору. За роки першої п'ятирічки під сільське господарство підведена міцна передова технічна база. Партія домоглась того, що Радянський Союз перетворився з країни дрібноселянського господарства в країну найкрупнішого в світі сільського господарства. Партія домоглась того, що куркуля вже розбито, хоча ще й недобито. Таким чином, можна досить твердо сказати, що в сільському господарстві зараз є все достатнє для того, аби піднести його на вищий щабель, аби підвищити врожайність, аби здійснити основне завдання партії про політичне й організаційно-господарське зміцнення колгоспів, аби зробити колгоспника заможним. Треба лише більше більшовицької волі й організованості.

Тов. Сталін на першому Всесоюзному з'їзді колгоспників-ударників казав: „Значить, у вас є все для того, щоб розгорнути колгоспне будівництво й домогтися цілковитого звільнення від старих пут.

Від вас потрібне тільки одне: працювати чесно, ділитик олгоспні прибутки за працею, берегти колгоспне добро, берегти трактори й машини, встановити добрий догляд коня, виконувати завдання вашої робітничо-селянської держави, зміцнювати колгоспи і виганяти геть з колгоспів куркулів та підкуркульників, що пролізли туди“.

II.

Порівнення темпів у сіву, як було зазначено вище, доводить, що засівна кампанія цього року йде краще минулого року. Але не можна не відмітити й тут низки хиб, зокрема, на Україні. Є ще багато районів, де весняний сів йде злочинно ганебними темпами. Такий ганебний стан доводиться відмітити по Донецькій й Чернігівській областях, де на 1 червня плян сіву виконаний всього лише по Донецькій—на 68,6% і по Чернігівській—на 64,6%¹⁾. В особливому прориві по Донецькій області перебуває Старобільська група районів.

Миритись і виправдати такий стан аж ніяк не можна. Часу вже залишилось мало, але цей час треба скористати в максимально повній мірі з тим, щоб план сіву по Україні і по цих відсталих районах вивершити повністю.

ЦК КП(б)У в своїй постанові від 30/V визначає останні терміни для закінчення сіву й пропонує встановити, виходячи з цих термінів,

Примітка від редакції. Стан засіву ярих культур на 20/VI характеризується такими даними: Київська область—2332,4 тис. га (93,9%) до плану, Чернігівська—1381,2 (85,0%), Вінницька—2258,9 (96,5%) Харківська—2890,0 (96,0%), Дніпропетровська—2751,9 (100,1), Одеська—2458,7 (100,2%), Донецька—1877,0 (89,1); АМСРР—323,0 (101,0%); разом 16.273 (95,2%).

п'ятиденні завдання по районах, колгоспах і одноосібних господарствах.

В разі нестачі насіння ранніх ярих культур в окремих районах план треба виконати за рахунок перевиконання плану пізніх культур. Можливий недосів в окремих районах по одноосібному сектору повинен бути компенсований коштом перевищення плану колгоспами.

Ставиться завдання про повне використання останньої насіннової допомоги.

Ставлячи зараз питання про підготовку до збиральної кампанії, нам треба добре врахувати науку збиральних кампаній 1931 і 1932 р. і науку ганебного стану з переведенням сіву в низці районів України тепер. Чим можна пояснити такий проривний стан в окремих районах? Виключно тим, що попередження тов. Сталіна, що він робив їх на січевому пленумі ЦК і ЦКК, не здійснено. Тов. Сталін казав: „Партія повинна не зменшувати, а збільшувати свої зв'язки з колгоспами, вона повинна знати все, що відбувається в колгоспах, щоб вчасно прийти на допомогу й попередити небезпеки, що загрожують колгоспам“. Далі він каже: „Самоплив зараз більш, ніж будь коли, є небезпечний для справи розвитку сільського господарства. Самоплив тепер може загубити всю справу“. Підходячи зараз до збиральної кампанії, нам треба добре пам'ятати ці вказівки тов. Сталіна. Нам треба добре знати все, що робиться в колгоспі й вчасно прийти йому на допомогу. Нам у жодному разі не треба спускатись на самоплив, бо „самоплив тепер може загубити всю справу“.

Щож дає нам наука збиральної кампанії минулого року? За час збиральної й хлібозаготівельної кампанії минулого року розкрадання й розбазарювання хліба йшло дуже широкими масштабами. Причому ніхто до листопада місяця не звертав на це належної уваги. Закон про охорону соціалістичної власності в боротьбі з крадіжками й розбазарюванням ще в належній мірі в дію не вступив.

Безліч зведень, якими оперували місцеві робітники, а іноді й уповноважені, показували на низьку врожайність, „але в цих зведеннях—каже тов. Косіор на Лютневому Пленумі ЦК КП(б)У—ви ні слова не зустрінете про той врожай, який був на корню, який розтягли, розкрали, приховали“.

Трудової дисципліни не було налагоджено. Даючи оцінку проривам у сільському господарстві, що сталися в минулому році в Харківській області, Обласний з'їзд колгоспників-ударників каже: „Причину, товариші колгоспники Харківщини й України, нам треба шукати в нас самих, в якості нашої роботи, в нашому ставленні до колгоспного майна й колгоспних інтересів. Тут і ні в чому іншому причина того, що ми сплохували минулого року й собі, а головне державі, пошкодили“.

Постійних бригад, як правило, не існувало. Розподілу продукції за кількістю й якістю праці через розбазарення хлібу в значному числі колгоспів не здійснено.

Відповідної уваги підготовці масових кадрів для роботи на тракторах і складних збиральних сільськогосподарських машинах приділено не було, через що в роботі машин були чималі перебої. Належного догляду за конем не організовано. А поруч цього в багатьох місцях досить вільно оперував шкідник, куркуль, петлюровець. Шкідництво у МТС виявилось у псуванні і нищенні тракторів і сільськогосподарських машин, дезорганізації збирання й обмолоту. Не можна забувати того, що „куркулі розбиті, але вони далеко ще недобиті. Більш за те, вони не скоро ще будуть добиті, якщо комуністи лови-

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА А.Д.У.
Інв. № 918/8

тимуть гав і благодущичатимуть, сподіваючись, що куркулі сами зійдуть у могилу порядком, такби мовити, стихійного свого розвитку“ (Сталін, „Про роботу на селі“).

Враховуючи науку в збиранні врожаю в минулому році, треба при переведенні збиральної кампанії в цьому році значну увагу скерувати на боротьбу з розкраданням, розбазарюванням хліба і на боротьбу з втратами в цілому. Все мусить бути підпорядковано своєчасному й доброякісному переведенню збирання й молотби й вчасному та повному виконанню зобов'язань по хлібоздаванню державі.

Постановою РНК СРСР і ЦК ВКП(б) від 24/V-33 р. дається розгорнута комплексна, цілком конкретна програма боротьби за підготовку й за саме переведення збиральної кампанії й за одержання високої зернової продукції. Крім питань збиральної кампанії у цій постанові подається програма підйома парів, сінозбирання й силосування.

Питання про підйом й обробку парів має величезне значення з точки зору одержання високого врожаю від озимих. За попереднім планом площа парів по Україні була намічена в 2 млн. га, з них 1.400 тис. га в селянському секторі; 600 тис.—в радгоспному. Тепер загальна площа доводиться до 2.199,1 тис. га, причому все зростання йде виключно по радгоспному сектору. Такий план підйому чистого пару дає змогу переважну частину всього озимого сіву в радгоспах перевести по парах. Тут має велике значення час підйому парів і їх утримання. Ми бували свідками в минулому, коли пар підіймався дуже пізно й не оброблявся, й через це він не зберігав вологи, не нищив бур'яни, а навпаки утворював чудові умови для їх поширення. Через це саме в постанові РНК і ЦК наголос робиться на переведення підйому в певний термін й на відповідне утримання парів. Термін закінчення підняття парів по Одеській й Дніпропетровській областях встановлюється не пізніше 30 червня, і по останніх областях України не пізніше 10 липня. Також в цій постанові визначається потреба перевадити обробку парів не менш 2—3 разів у залежності від їх забур'яненості.

Цією постановою значне місце відводиться сінозбиранню й силосуванню. В неї говориться: „ЦК і РНК звертають особливу увагу всіх партійних і радянських організацій на необхідність покінчити з тою практикою, коли на сінозбирання не зверталось майже жодної уваги й робота по сінозбиранню не була належним чином організована“. На Україні вся сінозбиральна площа становить 3.300 тис. га, з гуртовим збором сіна 5.700 тис. т., що вимагатиме значної роботи, значної уваги. „Потрібно забезпечити—говориться в тій же постанові—в цьому році утворення в кожному колгоспі і радгоспі запасів сіна й силоса не тільки для задоволення повністю потреб усієї усупільненої й не усупільненої худоби в сіні, але й утворення недоторканих запасів сіна й силоса на весну“.

Великим лихом сільського господарства є бур'яни, боротьби з якими партія приділяє особливої уваги. В зазначеній вище постанові РНК і ЦК ставиться завдання поруч з прополкою просапних культур скористатись з практики найкращих колгоспів, підтримати їх ініціативу й негайно організувати очистку від бур'янів забур'янених посівів зернових колоскових і особливо пшениці.

Переходячи тепер вже до суто збиральної кампанії, треба сказати, що обсяг її визначається такою збиральною площею зернових культур:

озимих зернових культур—	10.200	тис. га
ярих " " —	9.075	" "
Разом . .	19.275	" "

Ця площа понад 2 млн. га вище за такуж площу 1932 р. Врожайність мусить бути теж вищою, а через це вся робота вимагатиме більшого напруження, більшої організованості.

Перше питання, що тут виникатиме, це питання про організацію, розстановку сил. „Основна підойма ґрунтового поліпшення організації праці в колгоспах є утворення постійної виробничої бригади“ (резолуція лютневого Пленуму ЦК КП(б)У). Бригади в час переведення весняного сіву утворені, участки за бригадами закріплені. Всі роботи за час збиральної кампанії треба переводити тими ж бригадами, на тих саме участках, що за ними закріплені за час весняного сіву, не припускаючи переміщень. Треба негайно приступити до складання для кожного колгоспу й для кожної бригади на час збиральної кампанії робітних планів. В цих планах треба передбачити конкретно обсяг робіт і засоби їх виконання. Кожна бригада, кожний колгоспник мусить точно знати всі свої земельні участки, на яких переводились весняні роботи й з яких доведеться збирати хліб. Треба обрахувати скільки вимагатиметься часу на кожну окрему культуру. Мусить бути визначено, які культури й з яких саме участків будуть безпосередньо обмолочуватись і які скиртуватись. Треба заздалегідь обміркувати питання про пов'язання молотьби, косьби, скиртування й вивозки хліба державі й в колгоспну комору й розстановку відповідним чином сил. Треба визначити черговість косьби на окремих участках і визначити, що може бути скошено машинами й що доведеться косити руками. Заздалегідь мусить бути визначено місце для токів і скиртування. Одним словом, кожна бригада мусить точно знати, які саме роботи їй доведеться переводити.

Цей план повинен бути детально пророблений кожною бригадою, аби кожний колгоспник знав завдання для бригади в цілому, а також уявляв конкретно своє місце в ній. Кожний колгоспник повинен знати, яку саме роботу йому доведеться виконувати, на якій машині, при якому тяглі. Він повинен знати стан машини, стан тягла, норми виробки й оцінку кожної роботи в трудоднях.

Треба кожному колгоспу, кожній бригаді скласти самого чіткішого, добре опрацьованого плану, бо без цього, при наявності збігу багатьох робіт, може статись, що одна робота буде наскакувати на другу, дезорганізувати, шкодити виконанню плану.

При таких вимогах (а інакше воно не може й бути) бригада, не кажучи вже про колгосп у цілому, становиться вельми складним організмом, а керівництво її роботою дуже відповідальною справою. Через це саме „пост бригадира в колгоспі є основна командна висота у виробництві. Тим то добір бригадирів із досвідчених і справді відданих колгоспній справі людей і закріплення їх на роботі є основне практичне завдання, якому РПК, МТС і Політвідділи повинні приділити першорядну увагу“ (резол. Лютневого 1933 р. Пленуму ЦК КП(б)У).

Одним з найвирішальних моментів успішності переведення збиральної кампанії є, без сумніву, відповідна організація використання тягла. Збиральна кампанія збігається з низкою інших найважливіших робіт, як хлібозаготівлі, вивозка буряку, лущівка, озимий сів і підняття зяби. Через це питання правильної організації розстановки тягла, найповнішого його використання, а для цього й органі-

зації доброго догляду за ним, найкращого його утримання—це першочергові питання збиральної кампанії. Зараз основна увага Правління колгоспів, МТС, політвідділів і РПК мусить бути скерована в бік підготовки й відповідної організації тягла. Кожна бригада, зокрема, кожний бригадир мусить точнісінько зважити всі свої тяглові ресурси. Треба кожного коня, вола, кожну придатну для робіт корову взяти на найпильніший облік. Треба будуще винайти всі потрібні засоби, аби на час робіт привести все наявне тягло в стан стовідсоткової тягової спроможності.

В цитованій вже вище постанові РНК і ЦК говориться:

1. В червні виділити по колгоспах і радгоспах всю виснажену й нероботоздатну робочу худобу, повністю звільнивши її від всякої роботи й організувавши круглодобове її пасовище;

2. Притягнути до цієї справи колишніх кавалеристів і найбільш досвідчених конюхів, встановив їх оплату в залежності від числа голів, що буде приведено в працездатний стан". Для кожного мусить бути ясным, що погана підготовка тягла може загрожувати величезними проривами в термінах косьби, скиртування, молотьби, вивозки хліба на ссиппункт, переведенні лушківки, тощо. А все це прямо відбиватиметься на гуртовій продукції, а значить на стані всього народного господарства й добробуті працюючих.

Аби полегшити в певній мірі загрузку коней, не ганяючи їх щодня з села в поле і назад, треба визнати за обов'язкову організацію в полі таборів.

Дальшим питанням мусить бути питання про підготовку до збиральної кампанії реманенту і сільськогосподарських машин. Відомо, що збиральні машини й весь збиральний реманент характеризується більшою складністю, ніж ґрунтообробний реманент. Треба знати, що снопов'язалки, жниварки, лобогрійки, молотарки, не кажучи вже про комбайни, можуть при невмілому підході до них зірвати план збиральної кампанії. В першу чергу треба, аби негайно було переведено суворого огляду всіх збиральних машин, всього збирального реманенту, організовано ремонту. Треба, аби жодного трактора, жодного локомотива, двигуна не залишилося без ремонту. Треба відремонтувати весь транспортний реманент. Треба домогтись, аби весь ремонт був закінчений не пізніше як за 10 день до початку збирання.

Після ремонту, крім загальної приймальної комісії обов'язково оглядає відремонтовані машини й реманент кожна бригада, за якою вони закріплюються. Тут особливій уваги треба приділити забезпеченню тракторів, автомашин, всіх збиральних машин запасовими частинами. Може статись, що будь-яка складна машина за відсутністю тої чи тої дрібниці стоятиме днями. Завдання нашої машино-будівної промисловости полягає зараз в тім, аби підсилити темпи своєї роботи щодо випуску збиральних машин і виробки запасових частин. Озброєння нашого сільського господарства складними машинами підвищує вимоги й до масових кадрів для роботи на цих машинах. За постановою РНК і ЦК ВКП(б) для колгоспного сектору треба підготувати комбайнерів 3500, робітників на пікерах — 1400, машиністів на складних молотарках—6140, робітників на віндроуерах—600 і робітників на снопов'язалках—19000.

Як уже було зазначено вище, треба повести рішучу боротьбу з розкраданням й розбазарюванням хліба.

„ЦК і Раднарком вимагають від усіх партійних і радянських організацій, директорів МТС, директорів радгоспів і Правлін колгоспів організації суворішої охорони й захисту колгоспного й радгоспного врожаю, як на корню, так і при збиранні, молотьбі й перевозці від розкрадання з боку ворів, ледарів, куркулів і підкуркульників“.

Партія й Уряд вимагають, аби до всіх таких елементів зі всією суворістю застосовувався закон від 7 серпня 1932 р. про охорону громадської власності. Безпосередню охорону треба покласти на рільничу колгоспну бригаду й бригадира. Крім того, треба організувати об'їзди полів окремими об'їзниками.

Треба встановити обов'язкове зважування (вагою, або перевіреною мірою), як у молотарок, так у коморах при прийманні хліба. Треба, аби при відправці хліба була обов'язкова накладна, з визначенням точно кількості, культури й сорта. Всі комори, що в них ссипатимуть хліб, мусять бути зареєстровані й взяті на облік. У цілому, обліку треба приділити особливу увагу.

З втратами за час збиральної кампанії треба повести рішучу боротьбу. Втрати в основному бувають через несвоєчасну косьбу, що приводить до осипання зерна, через несвоєчасне переведення скиртування, через неправильну установку молотильних машин і погану роботу снопов'язалок і жниварок. Ось через що треба всю косовицю провести в максимально короткі строки. За постановою РНК СРРР і ЦК ВКП(б) ці терміни для різних областей встановлені від 15 до 21 дня. В разі незабезпечення всієї косовиці машинами, треба організувати її вручну. Вязку в снопи всіх зернових культур, а для Одеської, Дніпропетровської й Донецької областей всіх озимих і ярої пшениці визнати за обов'язкове. Молотьбу треба почати не пізніше, як через 6 день після початку косовиці. Весь хліб, що не буде в найближчий час обмолочений, мусить бути, обов'язково заскиртований, з тим, щоб через 10—15 днів після початку молотьби перейти до обмолоту зі скирт. З точки погляду боротьби з втратами треба приділити спеціальної уваги роботі жнивара і молотарок. Треба обов'язково організувати підбирання граблями на всій площі колосків і пристосування зерновловлювачей. А перед молотьбою треба добре оглянути молотарку і в самому процесі молотьби перевірити, чи нема значного відходу зерна з соломою і половиною. В минулі роки як раз це дуже часто траплялося, що призводило до обов'язкового переобмолоту. Догляду за роботою молотарки треба приділити окремої уваги.

Самим вузьким місцем у переведенні молотьби на Україні була недостатня забезпеченість молотарок двигунами, через що доводилось молотьбу розтягувати на дуже довгий час і використовувати трактора, що, звичайно, не могло не відбиватись негативно на всіх інших роботах (лушівка, озимий сів, зяблева оранка). ЦК і Уряд в постанові 24/V перед кожною областю ставлять цілком конкретні завдання про те, скільки само двигунів і локомотивів треба поставити. Треба, аби негайно всі обласні партійні й радянські організації перевели суворіший облік всім двигунам і локомотивам і намітили конкретного плану виконання цієї надзвичайно важливої партійної директиви.

Разом з переведенням збирання зернових культур треба по серйозному, по більшовицькому організувати хлібоздавання державі. Негативна практика 1932 року зазнає суворої але абсолютно вірної характеристики з боку ЦК ВКП(б) (постанова з 24-ї-33 р.) і т. Сталіна. Одна з головніших хиб робіт по хлібозаготівлях торік полягала

в тім, що з самого початку збиральної кампанії не було потрібної боротьби за здавання державі хлібу. „Щоб не зірвати завдань радянської влади, комуністи повинні були в цій новій обстанові з перших таки днів збирання, ще в липні 1932 року,—вони повинні були всебічно підсилити й підганяти хлібозаготівлі“ (Сталін). Нам треба вжити всіх заходів, аби такої помилки не повторювати цього року. Нам треба повести з перших таки днів збиральної кампанії боротьбу з розтяганням, розкраданням хліба у всяких формах, як у формі громадського харчування, так і у формі неправильної роздачі хліба на трудодні й утворення всіляких фондів. Нам треба „поеднати метод переконавання—розгорнутої масово-політичної організаційної роботи,—з методами державного примусу“ (Червневий пленум ЦК КП(б)У).

В цьому році ми маємо інший порядок хлібоздавання. Закон про обов'язкову поставку зерна державі заздалегідь визначає обов'язки кожного колгоспу, кожного одноосібника і вносить більшу чіткість у всю справу хлібозаготівель.

„Партійні організації, політвідділи МТС та радгоспів повинні рішуче боротися не на словах, а на ділі за першочерговість виконання зобов'язань щодо здавання хліба державі, пам'ятаючи вказівки т. Сталіна: „не заслоняйте своєї уваги турботами про фонди й запаси всякого роду, не відволікайтеся від головного завдання, розгорніть хлібозаготівлі від перших таки днів збирання й форсуйте їх, бо перша заповідь—виконання плану хлібозаготівель“. Не треба забувати того, що куркуля ще не добито, що всілякі куркульські, петлюрівські, махнівські й інші антирадянські елементи в самому колгоспі й поза ним, будуть намагатись зірвати здійснення плану хлібозаготівель, будуть заважати нашій роботі. Треба розгорнути широку масово-політичну роботу. Треба згуртувати навколо сільських партійних організацій найкращий колгоспно-радянський актив і дати всяким контрреволюційним і опортуністичним елементам рішучий бій.

Організуючи роботу над успішним розгортанням плану хлібоздачі, треба позбутися величезної помилки минулого року—недооцінки одноосібника. Треба вжити всіх заходів, щоб не допустити розбазарювання хліба одноосібниками, не допустити відхилення одноосібних господарств від виконання своїх зобов'язань перед державою щодо здавання хліба в найкоротші строки“ (Червневий Пленум ЦК КП(б)У). Треба в разі потреби застосовувати проти тих, що не виконують своїх обов'язків, репресій, але не припускаючи повторного обкладання тих, що плана виконують. В той-же час „Пленум ЦК КП(б)У категорично забороняє будь-які зустрічні плани щодо колгоспів та одноосібників понад ті зобов'язання, які вручені колгоспам та одноосібникам відповідно до закону про обов'язкову поставку зерна державі“ (Червневий Пленум).

Щороку роля радгоспного сектору в хлібоздаванні зростає, а відсіля мусить зростати увага й до його роботи. Зокрема, відомо, що торік в багатьох радгоспах було розкрадання, затаювання хліба, складання фальшивих балянсів тощо. Треба цього року таким явищам рішуче покласти край. Треба домогтись, щоб радгоспи були прикладом найкращого переведення хлібоздавання.

Реалізація закону про обов'язкове здавання хліба державі не проходить самопливом. Необхідно вчасно застосувати всіх заходів впливу—як перевиконанням, так і державним примусом.

З особливою силою треба вдарити з самого початку по спробах відродити торічну негативну практику черговості окремих сільськогосподарських кампаній, и тім числі й хлібозаготівель. Треба пам'я-

тати, що ця політика черговости зірвала всі сільсько-господарські кампанії, зірвала і виконання плану хлібозаготівель. Політику черговости реставрує наш класовий ворог та його агентура всередині партії, від якої партія очиститься найближчими місяцями.

Крім збирання зернових культур, на Україні величезне значення має відповідна організація обробки й збирання буряку. Минулий рік характеризується ганебними проривами як в обробці, так і в збиранні буряку. Переведення сіву в цьому році дає значно кращі наслідки ніж це було в минулому році. Весь сів буряку закінчений на 25 днів раніше ніж торік. Тепер треба всю силу уваги широких, колгоспних мас і радгоспів скерувати в бік переведення відповідної обробки плантацій буряку й підготовки до збирання й вивозки. В спеціальній постанові РНК СРСР і ЦК ВКП(б) від 27/V-33 року ставиться завдання, аби вся проривка буряку була переведена не пізніш 22 день, а перевірка не пізніш 35 день після появи всходів. Крім того, мусить бути переведено не менш 2-х міжрядних шаровок і полок в залежності від забур'янености буряків. Треба приділити особливої уваги боротьбі з шкідниками (буряковий довгоносик і луковий метелик). Уся копка буряку мусить бути закінчена не пізніш 10 листопада, а вивозка—20 листопада, для чого треба тепер же накреслити конкретного плану щодо підготовки збиральних машин, тягла, транспортних засобів, ремонту шляхів, тощо.

У процесі переведення збиральної кампанії доведеться зустрінутись з чималими труднощами, перемогти які можна буде лише за умов умілої організації всіх робіт, налагодження справжнього керівництва всією кампанією з боку РПК, політвідділів МТС і радгоспів і партійних осередків. Збиральну кампанію цього року ми зустрінемо більш озброєними. Партія надіслала до МТС і радгоспів на політвідділи найкращих своїх членів партії, партія вжила заходів для значного зміцнення колгоспних осередків за рахунок надісланих на весняну й збиральну кампанію комуністів. „Політичні відділи МТС і радгоспів—говориться в резолюції січневого 1933 р. пленуму ЦК і ЦКК ВКП(б)—повинні забезпечити партійне око і контроль в усіх галузях роботи та життя як самих МТС і радгоспів, так і обслугованих МТС колгоспів“. ЦК КП(б)У в своїй постанові від 29/V-33 р. „про роботу колгоспного осередку“ каже: „ЦК вказує, що завдання РПК, політвідділів МТС і секретарів колгоспних осередків є найближчим таким часом домогтись того, щоб осередок став справді бойовим політичним центром на селі. забезпечив би розгортання організаційно-партійної і масово-політичної роботи навколо сівби та збиральної кампанії, правильне розставлення комуністів і комсомольців на найважливіших ділянках сівби й збирання (бригадирів, сівачів, орачів і т. ін.). утворення міцного більшовицького ядра в кожній бригаді, виявлення безпартійного, відданого колгоспному будівництву активу, організацію роботи з ним та згуртовання його навколо партійного осередку“.

Відмічаючи певні досягнення в переведенні весняного сіву, не треба забувати, що завдання літньо-осінніх сільськогосподарських робіт не скільки не легше, а значно складніше. Іспит можна вважати за витриманий лише тоді, коли успішно буде закінчений весь сільсько-господарський рік.

Поперше, куркуль, опортуніст ще цілком не зник. Він ще робитиме спробу за час збиральної кампанії шкодити справі соціалістичного будівництва. Всім колгоспникам, зокрема політвідділам і партійним осередкам, треба загострити свою чуйність, аби запобігти з боку ворожих елементів всякої шкоди в проведенні літньо-осінніх

сільськогосподарських робіт. Друге,—збігання на один час цілої низки важливіших господарсько-політичних кампаній вимагатиме вмілого керівництва всією роботою, вмілої розстановки всіх сил, правильного сполучення окремих робіт поміж собою. Особливо треба зважити на науку минулого року й запобігти практиці „чергування“ кампаній. Одна кампанія не перешкоджатиме виконанню другої. В жодному разі не припускати таких помилок, яких було припущено за останній час Дніпропетровським Обкомом КП(б)У по питаннях авансування колгоспників. Треба дати рішучу відсіч всяким потуранням дрібновласницьким споживацьким настроям. Треба суворо дотримуватись того, що першочерговим завданням кожного колгоспу—є виконання обов'язків перед державою. Треба з самого ж початку хлібозаготівель поєднати широку масово-політичну роботу з методом державного примусу до тих колгоспів і одноосібників, що не виконують зобов'язань перед державою.

Треба запобігти практиці минулого року, що призвела до величезних розтрат хліба під видом спільного харчування. Авансування колгоспників під час збиральної кампанії треба зробити знаряддям підсилення продукційності праці й успішного виконання всіх сільськогосподарських робіт.

Організаційно-політичний вплив партії на селі значно підсилюється. Відповідна організація роботи політвідділів і партосередків, утворення здорового колгоспного активу в колгоспі й відповідного активу в радгоспі, непримиренна боротьба з опортунізмом всіляких відтінків, з куркульнею й підкуркульниками, забезпечить своєчасне й доброякісне переведення всіх літньо-осінніх с.-г. робіт.
